

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYŰLEKEZETI LAPJA • 2008. OKTÓBER XIX. ÉVFOLYAM 20. SZÁM

„AZ IGAZ EMBER PEDIG HITBŐL ÉL.” (Róm 1,17)

A reformáció emlékünnepére

„Itt állok, másként nem tehetek!” Luther a wormsi birodalmi gyűlés előtt

A 14. század végén és a 15. század elején már megjelentek azok a törekvések, melyek az egyházi élet megújítására irányultak. Ezen törekvések harcosai közül kiemelkednek Wycliff János oxfordi egyetemi tanár (1320-1384) és Husz János prágai lelkipásztor (1371-1415).

Őket nevezzük előreformátoroknak, mert az igazi reformáció elindítása, több mint száz évvel később, Luther Márton nevéhez fűződik. Neki volt akkora lelki ereje – amit nyilván a ő Urától, Krisztustól kapott –, hogy szembezálljon ország-világgal. 1517. október 31-én kiszögezte a wittenbergi vártemplom kapujára 95 tételét, megvédte annak igazságát és ezzel elindult a reformáció mozgalma. Jelszava: „Mert kegyelemből tartattatok meg, hit által; és ez nem töletek van, Isten ajándéka ez; Nem cselekedetekből, hogy senki ne kérkedjék.” (Ef 2,8-9) Ez azt jelenti, hogy az üdvösség elnyerése nem a jócselekedetek következménye, hanem a szerető és kegyelmes Isten ajándéka, amit hittel fogad el az ember, ahogy Isten Igéje tanítja: „Úgy szerette Isten e világot, hogy az Ő egyszülött fiát adta, hogy valaki hiszen Őbenne el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16)

Luther nemcsak protestált, hanem állította, hogy Isten mindent kijelentett nekünk a Szentírásban, amit üdvösségünk elnyeréséről tudnunk kell. A Jn 4,24-et idézve kimondta, hogy Isten lélek és akik Őt imádják, szükség, hogy lélekben és igazságban imádják. Ennek feltétele a hívek lélekben való újjászületése és új élete. „Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus, amely életet pedig most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem és önmagát adta érttem.” (Gal 2,20)

A reformáció lényege: visszatérés az élet egyedüli forrásához, a Bibliához és élni annak tanítása szerint. A reformáció mozgalma hamar tömeges követőkre talált Németországban, de egész Európában, így Magyarországon is, különösen Erdélyben. Nálunk azért, mert a mohácsi vész miatt a nép nagy nyomorúságba jutott. Újjáéledését Isten után a reformációnak köszönheti, mely Jézus Krisztust és a Szentírást állította a középpontba. Magyar reformátoraink, magyar nyelven Isten Igéjével vigasztalták a kétségbeesett és elkieseredett lelkeket, akiknek Isten volt a hajlékuk, a menedékük, az oltalmuk, úgy, amint ma nekünk is (Zsolt 90,1). Hittek, reménykedtek, imádkoztak és a mi irlalmas Atyánk az

JÓZSA FERENCZ

FOLYTATÁSA A 4. OLDALON

HETEDIK KÜRTSZÓ

Mindig, mindenben

A REFORMÁCIÓ egyik kulcsszava ez a címben foglalt fogalom. Ismerős a magyar fül számára is a latin kifejezés: semper. Vallásunk születésétől kezdve kíséri és sokszor kísérti egyházunkat ez a gondolat. Lám, a 16. század bölcs emberei nem tartották magukat tévedhetetlennek. Nem akarták, hogy megálljon az idő. Nem tartották befejezettnek a reformáció tényét, hanem fennen hirdették, hogy új idők új gondolatokat kell szülnenek, az egyháznak, a vallásnak meg kell csontosodnia, de nem szabad elmeszesednie. Gyökeret kell vernie az emberek szívébe, életébe, de nem szabad elgyökeresednie. A sokat emlegetett vastag nyak azt kell jelentse, hogy kitarok hitem mellett és semmiképpen nem azt, hogy nem hajlok meg még Isten előtt sem!

A SEMPER kifejezéssel gyakran visszaéltek. Az alkalmazkodást, besimulást, a történelmi időkhöz, nagypolitikai-, vagy valláspolitikai irányzatokhoz való feltétel nélküli szolgaságot magyarázták vele. Hol gazdag emberek pénzeszsákjához, hol elnyomó hatalmak börtönöndohal fenyegetőzésének, hol polgármesterecskék, vagy egyéb világi- és egyházi hatalomnyikocskák szájaize szerint hirdették a mindig változni elferdített mütáplálékát.

LELKÉSZEK És egyházhoz közeli világiak gyakran elégedetlenkedünk, hogy milyen sokan elfordultak az egyháztól. Magam is fel tudnék sorolni kétkéznyi rajtam, rajtunk kívülálló okot, amiért ez bekövetkezett, de tegyük fel őszintén és önkritikusan a kérdést: vajon az egyház azt adja, azt és hitelesen hirdeti-e, amire szüksége van a 21. század emberének? Biztos, hogy nem. Magam sem tudom, mit kellene tenni, miben kellene megújulni, hogyan kellene (most, nekünk) a reformáció szekerét továbblendíteni, kiemelni a kátyúból, de a semper kötelez rá, hogy keressük a válaszokat. Addig pedig vívunk – legtöbbször hiábavaló és erőfelemesztő harcokat (egymással) – és vívódunk, hogy mit kellene tenni egyházunk és vallásunk megmaradásáért.

PERSZE TUDOM, még gyerekcipőben járunk. Még ötszáz évesek sem vagyunk. Még nem értünk el odáig, mi magyar reformátusok, hogy híveink bárhol a világon egységes liturgia szerinti istentiszteleten vegyenek részt. Vannak, akik a régire esküsznek. Ha jó

SÁNDOR LAJOS

FOLYTATÁSA A 6. OLDALON

„Nem használ a vagyon a harag napján, az igazság azonban megment a haláltól.” (Péld 11,4)

Októberben, a lehulló levelek nesztét hallva, a természet téli álomra való készülődését tapasztalva, a temetőben halottainkra emlékezve, a halálra gondolunk. Az őszi, a naptár, a fényképek, az emlékek eszünkbe juttatják, hogy egyszer nekünk is el kell mennünk, el fogunk költözni ebből a világból.

Mi marad utánunk? Mit viszünk magunkkal Teremtő Istenünk, Megváltónk Urunk színe elé?

A halál az élő és szerető Istentől való elszakíttottság lelki állapota, ezzel szemben az örök élet az élő Istennel való személyes, valóságos lelki kapcsolat, amely hit által él. Az ember akkor érzi jól magát, akkor boldog, amikor a haláltól megszabadul, amikor már nem fél a haláltól, nem fél attól a gondolattól, hogy földi élete egyszer véget ér, teste meghal, lelkét visszaadja Teremtő Urának. Az ember akkor boldog, amikor a haláltól való megmentettségét valóságosan megéli, megtapasztalja.

Ez a példabeszéd azt tanítja, hogy nem a vagyon ment meg a haláltól, és Isten színe előtt sem a vagyon fog minket kiváltani a halálból, hanem az igazság, azaz a megigazultság, az igaznak tartottság lelki állapota.

A LÉLEK CSENDJE

Krisztushoz tartozónak vallod magad?

A megigazulást nem lehet pénzzel, vagyonnal megvásárolni, földi eszközökkel kiérdemelni. Az az igazság, amely valósággal megment a haláltól, amely képes arra, hogy a halálból kiváltson, azt egyedül hit által tudjuk elfogadni. Ez az igazság pedig az, hogy egyedül Krisztus vérenek van szabadulást vásároló értéke és ereje a halállal szemben. Nem aranyon és ezüstön lehet kiváltani a halálból, hanem egyedül Krisztus megváltása, kiváltása által. Az ember vagyonának, az ember vérenek, az ember bármilyen erőfeszítésének, áldozathozatalának, aszkézisének nincs vásárlóértéke, váltságsszerző képessége. Isten nem azért tart minket igaznak a maga színe előtt, haláltól megmentettnek, mert kiérdemeltük, vagy „ledolgoztuk” a hátrányt, hanem azért, mert elfogadtuk az Ő segítségét, hisszük azt, hogy Ő értünk adta Fiát, aki igaz volt, s ha mi hiszünk az Igazban, azaz Isten igazában, akkor minket is igazzá nyilvánít Teremtő Atyánk. Ha mi Krisztushoz tartozónak valljuk magunkat, akkor Krisztus is a magáénak ismer el, hisz a mi hitünk csak válasz a mi szeretetünket és hálánkat megelőző Szeretetre. S ha Krisztus az Atya előtt a magáénak ismer el, érette az Atya is elismer minket, és amint Jézus igaz, úgy minket is érette igazzá nyilvánít.

Ebben a megigazításban nincs logika, nincs emberi cselekedet, de van Szeretet,

Isten végtelen kegyelme és irgalma, Isten cselekedete. Isten haragja alól, a halálból nem válthatjuk ki magunkat emberi erőből, földi eszközökkel, képességekkel, de kiváltott minket Krisztus a maga emberfeletti, isteni erejével és szeretetével, amiért hálások lehetünk, amiért imádhathatjuk Őt, amiért halálból követhetjük Őt. A megváltás örömhíre felszabadít minket egy olyan életre itt és most, amiben nincs többé ereje a haláltól való félelemnek, nincs helye az Istentől való elszakíttottság hatalmának, felszabadít minket a megigazultság átélésére.

Az októberi őszi emlékeztessen, figyelmeztessen téged, ne csak szeretteid vagy magad testi elmúlására, hanem Isten téged és őket megváltó erejére. Ő az, aki elrothasztja, elszínteleníti, elsodorja az evilágit, a múlandóságra íteltetett; a kárt, a szemetet, mint az őszi faleveleket, de csak azért, hogy a régi helyett, a fölösleges helyére új, Isten szerinti új kerüljön, egy olyan más, olyan megújított, ami igazán Istent dicséri, ami igazán javadra van az örökkévalóság szempontjából. Az októberi csendben vidd Isten elé a meg-megújuló hálás lelkedet, örvendezve a megváltás örök igazságának! Az őszi szelek ne sodorják ki lelkedből a megigazíttottság valóságos és boldogító lelki állapotát!

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

MAGYAR REFORMÁTUS HITVALLÁSOK (2.)

A II. Helvét Hitvallás

Svájcban, akkori nevén Helvéciában Zürich állam református egyháza 1536-ban fogadta el az I. Helvét Hitvallást, amit a város vezető lelkésze, Bullinger Henrik szövegezett meg.

Svájc egy akkor újonnan belépett szövetségi állama, Genf reformátora, Kálvin János hasonló elveket vallott, mint a zürichiek. 1549-ben Kálvin János Zürichbe utazott és Bullinger Henrikkel egyeztettek tanításait, és aláírták a Zürichi Egyezményt (Consensus Tigurinus). Ezóta beszélhetünk református egyházról.

1562-ben Bullinger Henrik saját magának megírta a II. Helvét Hitvallást, amit hamarosan aláírtak a svájci református kantonok. III. Frigyes pfalzi református német választófejedelemnek a német birodalmi gyűlés előtt kellett igazolnia igazhitű keresztyén voltát. Ezért 1566-ban a II. Helvét Hitvallást kérte el a helvéciai reformátusoktól és azt terjesztette a birodalmi gyűlés elé. 1566. márciusában nyomtatásban is megjelent. Mivel Bullinger eleve latinul fogalmaz-

ta meg hitvallását, így semmi nehézséget sem jelentett a latinus műveltségű nyugaton annak megértése. A birodalmi gyűlés elfogadta, mint a német reformátusok hitvallását. Ettől kezdve nevezték őket helvét hitvallású evangélikusoknak, míg a lutheránusokat ágostai hitvallású evangélikusoknak.

Az 1567. február 24-én összeült debreceni zsinaton őseink két hitvallást alkottak és fogadtak el, harmadiknak a II. Helvét Hitvallást, ami nemzetközi tekintélyt és elismerést jelentett számukra. Külföldön is rögtön tudták azonosítani őket, hogy milyen felekezetűek, ha mondták vagy írták, hogy ők helvét hitvallású evangélikusok. Ez testvéri közösségbe kapcsolta őket a helvét hitvallású evangélikusokkal. A magyar reformátusokat 1881-ig hivatalosan így hívták, akkor változott nevük „evangélium sze-

rint reformált”-ra, amit „ev. ref.”-nek rövidítették. A református nevet az 1904. évi református törvénykönyv megalkotásakor alkalmazták önmaguk megnevezésére eleink, amit aztán a hatóságok is átvettek. Ausztriában azonban ma is helvét hitvallású evangélikusnak (Evangelische Kirche H.B.) hívják a református egyházat. Mivel a II. Helvét Hitvallás 1566. márciusában nyomtatásban megjelent, az igen hamar, még abban az évben eljutott Magyarországra és ismertté vált annyira, hogy az 1567. február 24-én összeült debreceni zsinaton a reformátusság azt hivatalos hitvallási iratául elfogadta.

A II. Helvét Hitvallás 30 fejezetből áll. Minden fejezet címe meghatározza annak tartalmát. A fejezeten belül a tételes kifejtés során egy-egy bekezdés mellé széljegyzetként annak a bekezdésnek az összefoglalását megadták. Mostani kiadásunkban ezek a fejezeteken belüli alcímek a szövegbe vannak iktatva jól megkülönböztetetten. Ha valaki a fejezet címét elolvassa és utána a bekezdések élén lévő alcímeket, már világosan láthatja a fejezetben megtárgyalt kérdés vázlatát. Ez megkönnyíti az emlékeztetést, illetve később a keresett hely megtalálását.

CSOHÁNY JÁNOS

TOLÓKOCSISOK ÉS MOZGÁSSÉRÜLTEK TALÁLKOZÓJA

Szeptember végén, Koltón

A szeptember végi Koltón „Még nyílnak a völgyben a kert virágok,/ Még zöldel a nyárfa az ablak előtt”, mikor szikrázó napsütésben megérkezünk a településre.

Varga Károly lelképásztor a Biblia éve jegyében szervezte meg, Halász Jenő baptista egyháztag ötlete nyomán a Tolókocsisok és Mozgássérültek Találkozóját a gyülekezet közösségében. Az ötletadó maga is tolókocsiba kényszerült egy sajnálatos munkahelyi baleszt nyomán.

„Barátaim azt hiszik fekszem, pedig Isten oldalán megadással tanulok járni” – idézi a lelképásztor Zelk Zoltán költő halálos ágyán

Templomos emberek lakják a települést. Zsúfolásig megtelt a koltói református istenháza

írt vallomását, az eseményre kiadott meghívóban. Majd így folytatja: A Szentírás segít megértetni az egészséges emberekkel, hogy a mozgáskorlátozottak nem feltétlenül fogyatékosok, hanem inkább segítségére szorulók. (...) Rászorul környezete segítségére, ama krisztusi felhívás alapján, hogy: „Egymás terhére hordozzátok, és úgy töltsétek be a Krisztus törvényét” (Gal 6,2).

A vasárnap délelőtti ünnepi istentiszteletet megelőzően átnyújtottuk a Harangszó és a Bookline könyvterjesztő cég könyvajándékát Varga Károly lelképásztornak, megköszönve lapunk gyülekezeti terjesztése terén végzett közel két évtizedes, kiemelkedő szolgálatát. A katalin-koltói társégházköziségben kiemelkedően sokan – 170-en(!) – rendelik meg a Harangszót, ami egyházkerületi viszonylatban is kiemelkedőnek számít!

Az istentiszteleten Csúry István helyettes püspök hirdetett ígét a Bír 10,15-16 alapján. Isten a mai templomos embert arra akarja felhasználni, hogy legyen néhány olyan ember, aki elmondja ennek a világnak, hogy nem jó a bálványok előtt hajbókolni és feladni magunkat előttük. Vajon a mai világ hitelenei nem azért hitetlenek-e, mert mi, az egyház

Több településről érkeztek a mozgássérültek az ünnepi istentiszteletre

nem tudjuk hitelesen elmondani az utat? – tette fel a kérdést az igehirdető. Akiknek a legnagyobb kihívásai vannak, azok tudják a leghitelesebben elmondani Isten üzenetét – tette hozzá a püspök.

A több településről és felekezetből érkező kerekesszékesek a padosorok között és az úrasztala mellett hallgatták meg az ünnepi műsort, melynek keretében fellépett a koltói gyülekezeti kórus, valamint alkalomhoz illő szavak hangzottak el. A templomi szertartás biznyságtételekkel zárult, melyet szeretetvendég és múzeumlátogatás követett.

Istentiszteletet megelőzően, Varga Károly kíséretében felkerestük a koltói kastély parkját, melynek emeletén Petőfi múzeum, földszintjén pedig iskola működik. Petőfi neve turisták ezreit vonzza a településre. A nyár folyamán mintegy 70 turistabusz utazóközönsége járt a településen, ahol a faluturizmus is virágzik.

FABIÁN TIBOR

Felvidéki–Partiumi találkozó Dunaszerdahelyen

Harmadik alkalommal rendezték meg a két testvéregyház találkozóját szeptember 26–28-án, a felvidéki Dunaszerdahelyen. A rendezvény az egyházi alkalmak mellett kulturális, önkormányzati és közéleti-politikai eseményeket is tartalmazott.

A két egyház küldöttei megegyeztek arról, hogy az évenkénti testvéregyházi találkozók időpontja ezután szeptember utolsó vagy utolsó előtti hétvégéjére essen. A következő találkozó helyszíne 2009-ben a Királyházkörmű lesz.

A kulturális programok rendjén, péntek este a Fial Reformátusok Szövetségének (FiReSz) Cantate Domino kórusa adott hang-

Köntös László, a Pápai Református Múzeum igazgatója mutatta be a Könyvek Könyve című bibliakiállítás gazdag anyagát

versenyt, a dunaszerdahelyi református templomban. Másnap este Barabás Zoltán költő és Meleg Vilmos színművész előadásában pódiummúsort került sor a Vámbéry Irodalmi Kávéházban, Másképpen lesz holnap... címen. Ugyanitt mutatták be a felvidéki Liliium Aurum kiadó gondozásában megjelent A templomos Ige című prédikációs kötetet. A kiadvány gerincét id. Görzdi Miklós lelképásztor-esperes prédikációi alkotják.

A találkozó szombati napján Bős Nagyközség Önkormányzata adott ünnepi ebédet a résztvevőknek. A település történelméről és jelenlegi helyzetéről Heizer Ferenc alpolgármester és Nagy Anikó jegyző tartottak beszámolókat. Vasárnap délbén, a központi templomi ünnepélyt követően Dunaszerdahely Önkormányzata látta vendégül egyházaink képviselőit. Pázmány Péter polgármester szólt a szlovákiai magyar településeket sújtó

asszimilációs politikáról, nagyra értékelte ugyanakkor egyházunk nemzetmegtartó szerepét.

Szeptember 27-én, szombaton este Tőkés László, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke találkozott Csáky Pál parlamenti képviselővel, a szlovákiai Magyar Koalíció Pártja elnökével. A felek számbavették a felvidéki magyarelles politikai kurzus legutóbbi fejleményeit. Határon túli magyar közösségeink autonómia-politikájának a megbeszélése nyomán Tőkés László ismételtén a Kárpát-Medencei Magyar Autonómia-Tanács tagszervezetei sorába invitálta az MKP-t, valamint brüsszeli látogatásra hívta meg Csáky Pál elnököt.

A Dunaszerdahelyi Református Egyházközség új templomának 10. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen Tőkés László püspök hirdetett Ígét. Ezt követően A Könyvek Könyve című bibliakiállítás megnyitójára került sor. A Hermán M. János által összeállított tárlat eszmei célkitűzése, hogy: „az Evangélium megismerését is előmozdítsa”. A Csalóközi Múzeum közreműködésével kiállított gyűjtemény sokrétű anyagát Kontös László, a Pápai Református Múzeum igazgatója mutatta be.

A testvéregyházi találkozó részeként, egyházkerületünk lelkész küldöttei vendég-igehirdetési szolgálatot végeztek több, Dunaszerdahely-környéki gyülekezetben.

T. R.

FAZEKAS LÁSZLÓ A FELVIDÉKI REFORMÁTUSOK ÚJ PÜSPÖKE. Befejeződött a Szlovákiai Református Keresztény Egyház tisztújítási folyamata, amelynek eredményeként Fazekas László révkomáromi lelképásztor lép Erdélyi Géza helyére. A 47 éves Fazekas László megbízatása hat évre szól. Az új püspöknek két helyettese lesz: a magyar hívekről Géresi Róbert abaujszinnai, a szlovákokról Marian Hamari gondoskodik. A főgondnoki tisztséget továbbra is Fekete Vince látja el. Erdélyi Géza 1996-tól állt az egyház élén. A református egyháznak Szlovákiában 110 ezer híve van. Kilencven százaléuk magyar nemzetiségű, a többi szlovák.

150 éve épült templomát ünnepelte Gyanta

Soós József lelkipásztor, a holland vendégektől kapott ajándékkal (Rencz Csaba felvétele)

A hajlék mintájára a debreceni Nagytemplom szolgált, a hívek 1877-ben kezdtek hozzá az építkezéshez. A gyülekezet az akkori 2500-ról mára 250 fő alá apadt.

A Bihari Egyházmegyéhez tartozó Egyházközség szeptember 28-án tartott ünnepi istentiszteletén **Csúry István** helyettes püspök hirdetett Igét a Bír 10,15-16 alapján. A vendégeket **Soós József** gyantai lelkipásztor köszöntötte. **Miklós Ferenc** esperes köszöntését **Kerekes József** nagyvárad-rogiuszi lelkipásztor tolmácsolta.

Köszöntések hangzottak el a gyülekezet németországi és hollandiai segítői nevében is.

Fellépett a **Gecse Attila** miskolci lelkipásztor vezette Jerikó fúvóegyüttes, a gyantai gyerekek pedig énekel, verssel szolgáltak.

Immár nyolcadik esztendeje, hogy megemlékeznek a második világháború végén ártatlanul legyilkolt gyantai magyarokra. Az áldozatok neveit a Partiumi Keresztény Egyetem diákjai olvasták fel, harangzúgás közepette. A megemlékezés a templom melletti emlékműnél folytatódott, ahol **Pásztor Gabriella** államtitkár mondott beszédet, a koszorúzást megelőzően. Az ünnepség és megemlékezés szeretetvendégséggel zárult.

V. G.

REFORMÁTUS KOLLÉGIUMOK TANÉVNYITÓJA

Keresztyéni és minőségi irányelvek

Szeptember 20-21-én rendezték meg Zilahon a Református Kollégiumok Országos Tanévnyitóját, melynek házigazdája a Zilahi Református Wesselényi Kollégium volt.

Szeptember 20-án szombaton, a déli órák után érkeztek a kollégiumok küldöttei. Kézdivásárhely, Kolozsvár, Marosvásárhely, Nagyenyed, Sepsiszentgyörgy, Székelyudvarhely; a Partiumból pedig Szatmár, Nagyvárad és Zilah képviseltette magát. A találkozás örömteli pillanatai után a diákok mérhették össze erejüket és ügyességüket, iskolánk tornatanárának irányítása alatt.

A nap fénypontja még csak ez után következett, hiszen vendégeinket kulturális eseményre hívtuk meg a Kálvineum termébe. A zilahi református Wesselényi Kollégium színjátszó csapata – vezetőjük **Bara Erzsébet** vallástanárnő – teltház előtt adta elő, a nagy sikert arató Rómeó és Júlia című zenés darabját. Ezt követte a Terbete népi táncegyüttes bemutatója. Táncukkal Partium különféle tájegységeit varázsolták elének. A táncsoport csaknem fele, a helyi református kollégium diákja.

A könnyed, mégis színvonalas este után a meghívott vendégek tanácskozáson vettek részt, ahol az erdélyi és királyhágómelléki tanügyi tanácsosok, a Református Pedagógiai Intézet igazgatója, az iskolaigazgatók, iskolalelkészek és a Zilahi Egyházmegye esperese, illetve főjegyzője érkezett, olyan témákat érintve, melyek keresztyén oktatásunknak színvonalát szerették volna megtartani, mind elvi, mind gyakorlati szinten egyaránt.

A másnapi ünnepi istentisztelet kereszttelővel kezdődött, amelyet **Püspök Sándor Csaba**, a Zilah Belvárosi Egyházközség lelkipásztora végzett. Ezúton is megköszönjük neki és az egyházközség vezetőségének, hogy helyet adtak az ünneplés-

A Zilah-Belvárosi templom nyújtott otthont a református kollégiumok idei tanévnyitójának

nek. Az igét Ft. **Tőkés László** püspök hirdette, a 78. zsoltár felolvasott versei alapján. Kitért a devalválódó értékek megőrzésére kultuszára, és mindezekre figyelmeztette rámutatott a keresztyéni értékek örök érvényére. Házigazdaként **Bogdán Zsolt** esperes köszöntötte a jelenlevőket. Ezt követően

Tonk István, az Erdélyi Egyházkerület főgondnoka, **Tolnay István**, a Királyhágómelléki Egyházkerület főjegyzője és tanügyi tanácsosa, Zilah városának képviselőjében pedig **Sojka Attila** alpolgármester köszöntése hangzott el. Mindezek után a Wesselényi Kollégium igazgatója, **Kovács Irénke** fogalmazta meg egyrészt háláját, másrészt pedig a Kollégium keresztyéni és minőségi irányelvét. A Kollégium énekszámjai és szavatai után következett a Bethlen-díj átadása, melyet **Tőkés László** adott át a Szatmárnémeti Református Gimnázium nyugalmazott történelemtanárának, **Kis Zsuzsa** tanárnőnek.

Az ünnepélyes keretek között megtartott istentiszteletet díszebéd követte. Majd a búcsúzás pillanatai zárták ünnepségünket. Hiszem, hogy a megelégedett vendégek mondatai nemcsak a találkozó milyenségére utaltak, hanem arra is, hogy jó együtt lenni, és hogy az áldott együttléssel fel tudja tölteni mindannyiunk lelki világát.

Ezúton szeretnénk megköszönni a Királyhágómelléki Egyházkerület nagyvonalú anyagi és erkölcsi segítségét.

KÁNYA ZSOLT ATTILA iskolalelkész

A REFORMÁCIÓ...

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

evangélium életet adó erejével megmentette a pusztulás szélére jutott országot és népet.

A 16. század végére a lakosság több mint 80 százaléka protestáns. Fele részben reformátusok, negyed részben evangélikusok és negyed részben katolikusok, unitáriusok és ortodoxok. De nemcsak a mi népünknek, Európának, hanem az egész világnak áldásá lett a reformáció. Nélküle, a Biblia nélkül, hitünk szerint nem tartana ott a világ, ahol tart, sem mi, magyarok. Ezért a reformáció emléknapján nem lehet fontosabb dolgunk, mint hogy hálás megemlékezéssel vegyük a kezünkbe a Bibliát, fogadjuk, zárjuk és tartsuk meg szívünkbe Istennek drága

Igét, a megtartó evangéliumot, melynek újra felfedezése és útnak indítása jelentette és jelenti a Reformációt. Így lesz virágzó és gyümölcsöző életünk, így fogunk szeretetben, békességben és egységben élni, így lesz magyar jövőnk. Így legyen!

„Az egyház reformációja első renden az imádság tárgya, s csak ennyiben „emberi mű”. Az Isten Igéje által és aszerint reformált egyház és gyülekezet a Szentlélek hívását elfogadó közösség, amely léte lényegének érzi a missziót. További jellemvonása, hogy a szolgálatok sokféle módon vannak benne jelen, hiszen a gyülekezet „királyi, papi, prófétai, tanítói nép”, az adományok és adottságok sokfélesége szerint. Ezeket fel lehet fedeznünk önmagunkban és egymásban, és támogatnunk kell kibontakozásukat.”

BEKEFY LAJOS

MEGKEZDŐDÖTT AZ 1989-ES FORRADALOM EMLÉKÉVE

Szemben a kommunizmussal

E címen tartottak kétnapos konferenciát szeptember 20-21. között Aradon és Temesváron, a falurombolás elleni első romániai fellépésre emlékezve. Az eseménnyel kezdetét vette a 1989-es román forradalom emlékéve. Összeállításunk sajtóanyagok és Tőkés László EP-képviselő sajtóirodájának beszámolója nyomán készült.

Tőkés László a falurombolás elleni folyamatvány eredeti, kézzel írott dokumentumával. Jobbra: Borbély Zsolt Attila politológus

Az Arad-belvárosi templom imatermében az előadók felidéztek az 1988. szeptember 6-án tartott gyűlést, melyen a Temesvári Egyházmegye lelkészei, Romániában elsőként fogalmazták meg tiltakozásukat a falurombolás ellen. Az aradi folyamatvány a temesvári gyülekezet ellen irányuló megfélemlítési akcióhoz vezetett, majd a temesvári ellenállásban csúcsosodott ki '89 decemberében – mondta Tőkés László püspök.

1988 nyarán Molnár János megkereste Tőkés Lászlót, hogy emeljük fel szavukat a Ceausescu-féle falurombolási terv ellen. A Molnár által írt tervezetet Tőkés kiegészítette, majd vállalta, hogy eljuttatja minél több egyházmegyébe. Szeptember 6-án, az adminisztratív egyházmegyei gyűlésen Tőkés Lászlónak és Molnár Jánosnak sikerült felolvasniuk a szöveget, amelyet a gyűlés négy tartózkodással elfogadott, és megszavazták, hogy terjesszék a felsőbb egyházi hatóságok elé. Molnár holland barátai az előre megbeszélte kódolt távirat megérkezése után közhírré tették az eseményt, és rövidesen bementék a Szabad Európa Rádióba. Noha a kezdeményezők kemény megtorlásra számítottak, akkor „megúszták” egy püspöki írásbeli intéssel.

1988. június 27-én százezres tömeg tüntetett a falurombolás ellen, Erdély mellett Budapesten. A magyar „nacionalizmusra és sovinizmusra” válaszként a román kormány negyvennyolc órás határidőt szabva, kiutasította a kolozsvári magyar főkonzulátust. A romániai ellenzék tiltakozó akciói miatt egyre nagyobb figyelmet kapott külföldön is az ún. „szisztematizálási terv”, a román emigráció is mindent bevetett a figyelemfelkeltés és a tiltakozás érdekében.

A magyar kormány ekkor még nem vette számításba az egyházi jellegű megmozdulásokat. Ugyan sor került egy hirtelen szervezett Grósz-Ceausescu találkozóra éppen Aradon, 1988. augusztus 28-án, de ez – amint azt az ominózus találkozón is jelen lévő Szűrös Máttyás megerősítette – a magyar diplomácia csődjét hozta.

Dr. Zétényi Zsolt a budapesti „Erdélytüntetés” egyik főszervezőjeként emlékeit osztotta meg a hallgatósággal. Hiteles adatokkal támasztotta alá visszaemlékezését, és dokumentumértékű fotókkal kerekítette ki a kommunista országok egész történetében egyedülálló békés szolidaritási megmozdulás képét.

Szöcs Géza költő *Ellengyenge idők* című előadásában az „ellenállásban gyenge idők” próbálkozásait, kísérleteit villantotta fel. Beszélt az *Ellenpontok* című szamizdat köré csoportosuló magyar ellenzékiségéről, a román írókhoz fűződő viszonyokról, az ellenzékinek számító értelmiségiek akkori lehetetlen és egyre lehetetlenülő helyzetéről. Anekdotikus momentumokban is bővelkedett az előadása: Fánusz Neaguval egy időben kapott irodalmi díjat. Hazafelé a vonaton Fánusz Neagu megkérdezte, zavarja-e Szöcs Gézát, hogy a románok „elvettek tőlünk Erdélyt”. Az író zavarta, persze, mire Fánusz Neagu felajánlotta, hogy egy fél deci vodkáért visszaadja neki Nagyváradot. Szöcs az úton kilenc erdélyi nagyvárost „vásárolt vissza”.

Hámos László – a Magyar Emberi Jogok Alapítvány (HHRF) társalapítója és elnöke – üzenetét Szöcs Géza tolmácsolta. Kiemelte a

A TEMESVÁRI EGYHÁZMEGYE LELKÉSZI KÖZÖSSÉGÉNEK FOLYAMATVÁNYA (RÉSZLETEK): (...) A tervnek politikai, gazdasági, társadalmi, etnikai vonatkozásai mellett egyházi vetülete is van. A 8000 falu, számításba véve, hogy a helységek legalább felében 2-5 vagy több vallásfelekezet él együtt, legalább kétszer annyi templomot és imaházat jelent. A falvak felszámolása templomok és gyülekezetek ezreinek a felszámolásával jár együtt. A különböző egyházak és vallásfelekezetek számára nem lehet közböns gyülekezeteiknek, kultuszhelyeiknek jövőbeli sorsa. Ezért javasoljuk a két egyházkerület vezetőinek, a két igazgatótanácsnak, az egyházkerületi közgyűléseknek, illetve a zsinatnak, hogy vegyék fel a kapcsolatot a testvéregyházak, az elismert vallásfelekezetek vezetőségével, s rámutatva a közös érdekekre, hassanak oda, hogy az egyházak közös, külön-külön mindegyik egyház szempontjait figyelembe vevő akcióterv alapján folytassanak párbeszédet a területrendezést előkészítő megfelelő állami szervekkel és személyiségekkel, s jussanak velük egyezésre. (...) Bármely nép jelene és jövője talajjalanná, torzává válik, ha múltját egyszerűen eltörlik a föld színéről.

Arad, 1988. szeptember 6.

A temesvári gyülekezet részese lehetett Isten szabadító munkájának. Molnár János, az ünnepi istentisztelet igehírdetője

HHRF egyik kimagasló eredményét, amikor 1987-ben az Egyesült Államok Kongresszusa négy alkalommal szavazta le a Ceausescu-rendszert jutalmazó Legnagyobb Vámkedvezményt.

Dr. Hermán János egyháztörténész lélekmeleg előadásból egy, az egész nyugati világot átfogó, személyes kapcsolatokon alapuló mozgalom-háló bontakozott ki, csomópontjaiban mindig egy elkötelezett emberrel.

Dr. Szűrös Máttyás, a Magyar Köztársaság volt államelnöke a diplomácia háttérítkaiba engedett bepillantást részletező előadásában. Tőle tudhattuk meg – amire egyébként többen is utaltak a nap folyamán –, hogyan sikerült az MSZMP-ben sikereket elérnie egyfajta „nemzeti vonalnak”, és hogyan sikerült Kádár Jánost meggyőzni igazukról; hogyan sikerült lazítani a „be nem avatkozás” doktrínáján.

A konferencia lezárásaképp hálaadó emlékestiszteletet tartottak, melyen Tőkés László hirdetett Igét. A püspök a tizenkilenc évvel ezelőtti írt prédikációiból olvasott fel részleteket a szeretetről és a félelemről. Elemi erővel hatott az Újvárossy Ernő temesvári hős eltűnése és holttestének felfedezése napjain írt „igei napló”.

Az istentisztelet után köszöntötte az egybegyűlteket Seres Géza aradi esperes és Bognár Levente, Arad alpolgármestere. Rendhagyó könyvbemutató keretén belül ismertette Molnár János *Az Aradi Állásfoglalás* című könyvét, amelyet a hívek ajándékként vihettek haza.

Másnap, szeptember 21-én Temesváron ünnepi istentisztelettel folytatódott a megemlékezés. Dr. Molnár János prédikációjában kiemelte: a temesvári gyülekezet részese lehetett Isten szabadító munkájának. Dr. Hermán János a 89. zsolttár alapján emlékezett Újvárossy Ernőre. Rámutatott: az ő halála Krisztusban nyereség, akkor is, ha nekünk fájdalmat okoz. A megemlékezés Újvárossy Ernő sirjánál folytatódott, ahol Balaton Zoltán volt presbiter vallomása beszédében kitért arra: Újvárossy tudta, hogy fontosabb a becsület a félelemnél, amely akkor bennük lakozott. És bár a bukás veszélye benne volt a lehetségekben, mégis vállalta sorsát. „Hálát adunk az Istennek – fogalmazott Balaton Zoltán –, hogy volt egy ilyen barátunk, és van nekünk egy ilyen vértanúnk.”

Állásfoglalás

Az utóbbi időkben református egyházunkat kiállásáért ért támadások miatt és baráti jó tanácsok ellenére (hogy ne politizáljunk), szükségét éreztük annak, hogy idei Presbiteri Szövetségi konferenciánknak témája „Politizáló Egyház – Imádkozó Politikus” legyen, egyszer és mindenkorra tisztázandó híveink és ellenfeleink előtt egyházunk és a politika kapcsolata.

Így lehetőséget adhattunk mindenkinek, hogy pro- és kontra kifejtthesse véleményét a témával kapcsolatban. Ezért igyekeztünk az előadásokon keresztül bemutatni református egyházunk múltját és jelenét, utalva a követendő krisztusi útra.

Az elhangzott előadásokból és igehirdetésekből a következőket tanulhattuk:

– „De most légy bátor... azt mondja az Úr...” (Aggeus 2,4)

– A XXI. század jellegzetességei a következők:

a. Rólunk, nélkülünk döntenek

b. Az egyén magára van hagyva

c. Egy fogyasztásorientált társadalomban élünk (a lényeg a mennyiség és nem a minőség)

– Ezért is fontos a véleménynyilvánítás, nem elég csak befelé, a templom falain belül, kifelé is szükséges, hogy a világ megismerje véleményünket, tanácsainkat.

– Egy másik fontos dolog az isteni szuverenitás. Nincs olyan a világban, ami nem Isten akarata szerint történik, beleértve a nekünk nem tetsző politikai döntéseket is.

– Egyik vád, amely egyházunkat éri, hogy a templomban „kampányolunk”. Ezért ajánljuk, hogy egyházunk csakis a keresztyén elvek mellett, és nem személyek mögé álljon. Tehát egyházunk ne pártpolitikát, hanem egyház-, erkölcs-, illetve nemzetpolitikát folytasson a „Minden politika, de a politika nem minden” elv alapján.

– A politikum azért fél az egyháztól, mert potenciális konkurenciát lát benne.

– A helyi presbitérium, mint közösség, javaslatokat tehet a helyi tanácsnak különböző ügyekben, és kérheti, hogy a közösségi tagokat érintő határozatok meghozatala előtt kérje ki az érintettek véleményét.

– Jogunk és kötelességünk számon kérni a közhatalmat gyakorlótól, hogyan él a

Előadás előtti pillanatkép. A konferenciázók egy csoportja a diakóniai ház nagytermében

választások alkalmából belé vetett bizalmunkkal.

– Református egyházunk már közvetlenül megalakulása után tisztázta kapcsolatát a hatalommal. Együtt is működtek a társadalom érdekében, egészen addig, ameddig a hatalom ki nem akarta rekeszteni az egyházat a döntéshozatalokból.

Ezekből, valamint református egyházunk fennmaradásáért folytatott harcát és tradícióit, református magyar őseink elveit és tetteit figyelembe véve, azt a következtetést vonhatjuk le, hogy mai református egyházunk nem tudja kivonni magát a politikai életből. Mindazonáltal, keresztyén szemlélete miatt egy életképebb alternatívát tud nyújtani egy hazugságokkal teli világban. Ezért ajánljuk egyháztagjainknak, hogy bátran vegyenek részt, mint pozitív közösségformáló tényezők az őket érintő döntéshozatal folyamatában, elkötelezve a keresztyén elvek mellett, és ügyelve arra, hogy döntésük nyomán nyugodt lelkiismeretük és lelki békességük megmaradjon.

Végezetül insenek minket Luther híres szavai: „Itt állok és nem tehetek másképp! Isten segíts, Amen!”

Érmihályfalva, 2008.09.14.

A KIRÁLYHÁGÓMELLEKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET
PRESBITERI SZÖVETSÉGÉNEK ELNÖKSÉGE

Ebédre gyülekeznek a konferencia résztvevői. Az érmihályfalvi asszonyok finom ételeket szolgáltattak fel a másfélszáz vendégnek

MINDIG, MINDENBEN

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

volt annyi időn keresztül, nekünk miért kellene újítani? Mások a megújulás szerint alkalmazkodnak és megint mások a „mindig” hangsúlyozásával már az új hibáit feszegetik.

AZ EGYSEGES új énekeskönyv bevezetése előtt már megfogalmazódtak a kritikák, hogy nem jó. Így van, aki a régre esküszik, van aki az újra és van, aki várja a még újabbat. A ritmikus éneklésről nem is beszélve... A Bibliával kapcsolatban hasonló a helyzet. Ragaszkodjunk a patinás, veretes jó öreg Károlihoz, mely nélkül nem volna a magyar nyelv olyan szép, amilyen, vagy vegyük elő a ma beszélt nyelvhez közelebb álló új fordítást?

EGY DOLOGBAN biztosak lehetünk. Vallásunknak, egyházunknak a társadalom és azon belül híveink minden kérdésére feleletet kell adni a reformáció szellemében, a hit és a hitvallás örökérvényességében. Mert az tény, hogy az egyház csak formájában, a válasz módjában kell mindig, mindenben megújuljon, mondanivalójában és tartalmában ugyanaz kell maradjon. Mi csak edények vagyunk, külalakra változatosak, de a tartalmat Isten adja. Ezért élő a reménységünk, hogy legyünk akármilyen gyarlók és esendők, onnan felülről adatik nekünk a mindig megújuló és mégis örökkévaló Ige és kegyelem, és ezért a dicsőség egyedül Istené!

OKTÓBER „MINDSZENT HAVA”. Nevének „egyéb okát nem láthatni, mint a következő hónap első napjáról, mely a Minden Szentek emlékeztetke szenteltetik. A rómaiak mondták Októbernek (a népnyelv szerint Bökölly hava), mivel Márciushoz mérten a nyolcadik (octo = nyolc) volt”.

Hozzánk – reformátusokhoz – azért is közel áll ez a hónap, mert utolsó napján tartjuk az Október 31-i Reformáció emlékűnnepét. Kétségtelen, hogy nevezetes alkalom, ha helyesen élünk vele. A lényeg ma már nem merülhet ki „a pápás egyház” ostromzásában, visszaéléseinek a felsorakoztatásában és hasonlóban, még akkor sem, ha viszonzás nélkül maradna a Krisztus szerinti evangéliumi magatartás. Ugyanígy nem merülhet ki az ünnepély a reformáció atyák és

általában a református múlt dicsőítésében. A múltat (reformátorainkkal és gályarabjainkkal együtt) fölöttébb szeretni kell, de az egyház nem belőle él, hanem a Fő–Krisztusból.

Keresztyéni alázattal és a helyes ismeretek birtokában minden szükséges dologra lehetőség nyílik, ami valóban épít (1Kor 10,23; Zsid 13,7; 1Tim 5,11-12), de a Reformáció igazi öröksége a magunk állandó reformálása, a Krisztus–Főpásztor iránti engedelmség keskeny ösvényének a keresése, mind elméletben (teológiai síkon), mind gyakorlatban (a mindennapi gyülekezeti életben).

(Tökés István: *Hétköznapok – ünnepnapok, avagy az idő a keresztyén ember életében című könyvéből*)

TOLLVONÁS

A reformáció művészeti emlékei

Reformáció és művészet sokak képzetében egymást kizáró fogalmak. Dísztelenség, fehérre meszelt falak, a szép tagadása, puritánság, amin valójában primitíviséget értenek. Ezek a gondolatok kavarnak a fejekben, ha reformációról, vagy a reformált egyházakról hallanak. Nincs igazuk.

Az egyház megújítását 1517. október 31-én kezdeményezte Luther Márton, kiszegedett 95 vitatételével. Ezt nevezték el később reformáció-nak. Az egyház életének középpontjába a reformáció a Szentírást állította és annak magyarázatát. Elutasította az egyházi szertartásokat, a templomok túlzott díszítését, mert a műélvezet elvonja a hívők figyelmét Isten beszédétől. Az evangélikus egyházban megmaradtak a festett templomok, az oltár – ha változott is jelentősen a funkciójuk. A reformátusok az oltárokat eltávolították a templomokból; külföldön a szobrokat és képeket is. Magyarországon az utóbbi kettőt nem mindenütt. A képeket majd csak a 17. század második felében és a 18. században meszelték le, nehogy visszavegye tőlük a katolikus egyház a templomot. Az úrasztali felszerelések, kancsók, kannák, kelyhek, poharak, tálak, tányérok, keresztelő-készletek, textilíák azonban bőven ma-

radtak. A református egyházközösségek nem csupán őrzik, hanem használják is őket. Jelentős teológiai szemléletváltást hozott viszont a hitújítás az úrasztali edények, keresztelési felszerelések anyagának megítélése terén. Korábban nemesfémekből kellett készülniük, mert az méltó Istenhez. A reformáció a hétköznapi használatra szánt hasonló edények anyagát is jónak ítélte.

Megjelentek a református templomokban az ónból, rézből készült edények. Elkezdődött a cserépedények magasztos célú alkalmazása. Az úrasztali textilíák között sok a reformáció századában is készült reneszánsz hímzésű terítő, kendő.

Könyvnyomatás nélkül aligha lett volna reformáció. Magyarországon a 16. századtól 29 nyomda működött, 28 protestáns és egy katolikus. 1561 januárjában Huszár Gál nyomdász-reformátor menekült nyomdájával Kassáról Debrecenbe. Azonnal dolgozni kezdett. Művészi igényű könyvek hagyták el sajtóját. Távozása után is marad nyomda Debrecenben, amely fokozatosan nyomtatott. Az Alföldi Nyomda ennek az utódjának vallja magát.

CSOHÁNY JÁNOS

(A szerző egyháztörténész.)

Forradalmi szeretet

Nem könnyű Isten gyermekének lenni. Szeresd felebarátodat, szeresd ellenségedet és ha megütnek bal felől, tartsd oda a jobb orcádat is. De amikor már elviselhetetlen az igazságtalanság, amikor embereket nyomorít meg és tesz tönkre akár az államhatalom, akár egy idegen hatalom, akkor érvényesek-e még az isteni kijelentés sarokkövei? Ha a gyilkost úgy állítom meg, hogy fegyvert ragadok és megölöm, hogy védjem a feleségemet, a gyermekeimet, az otthonomat, akkor hazafi vagyok vagy gyilkossá válok magam is?

A helvét reformátor, Zwingli karddal a kezében halt meg a kappeli ütközetben, mert az isteni igazság végveszélyben volt, Gustav Adolf svéd király ha fegyverrel nem avatkozik be a 30 éves háborúba, akkor talán ma nem is létezne magyar – és egyáltalán! – református egyház.

Másfelől Ábel útja az áldozattá válás, az őskeresztyén mártírok, a gályarab lelkészek, Bonhoeffer és még ki tudja, hányan vallották, hogy fegyvert nem ragadhat Isten gyermeke, és áldozattá válni a Krisztus útján való járást jelenti.

Vajon aki fegyvert ragad, aki forradalmi, az talán kevésbé hívő ember, az nincs olyan közel Istenhez? Nem olyan erős benne a szeretet és a megszentelődés, nem tudja vállalni a mártíriumot, nincs benne alázat? Nem tudja odatartani a másik orcáját, nem engedelmes Istennek?

Elfogadhatom-e azt a szabadságot, amelyiket a másik hívő ki nekem, aki gyilkossá válik, hogy én ne keljen gyilkossá válni? Milyen ára van a tör-

ténelmi határhelyzetekben a fegyverfogásnak és a fegyver nem fogásnak egyaránt?

Az alázat, az áldozattá válás több a visszautésnél, mivel a vissza nem ütés is erős fegyver és mintha a küzdő egyház, az ecclesia militans is ezt az utat mutatná nekünk, ez viszont nem oldja fel a dilemmát: valaki helyettem is, értem is ellen áll. Mellette tudok állni azzal, amim van, a lelki ember minden lelki fegyverével? Hiszek-e a lelki fegyverek mindent legyőző erejében?

Jézus Krisztus sem kerülhette ki ezt a kikerülhetetlen helyzetet, amikor Neki szegeztek a kérdést: értjük az Isten országát, de mi legyen az elnyomó római tankokkal?

„Adjátok meg a császárnak, ami a császáré...” Ha jó császár, akkor tiszteletet, ha gonosz császár, akkor ellenállást. Azt, ami az övé, ami neki jár. És Istennek is azt, ami az Övé. Azaz mindent. Az ellenállást is, a forradalmat is, mindent, amiben ember élhet. Ugyanakkor vannak bálványok, amelyek emberi kéz érintése nélkül is leomlanak. Merthogy Isten is történelmi tényező és politikai nagyhatalom.

Isten gyermeke mindig Istenre kell mutatson. Mindennel, ami Isten hatalmát és dicsőségét csorbítja, ami megalázza a teremtett embert, az ellen Isten gyermeke fel kell emelje a szavát de úgy, hogy erőszakot ne igazoljon és a végső szeretetben meg ne inogjon. Legerősebb fegyverünk Isten Kijelentése. „Állj elő vele alkalmas és alkalmatlan időben” – forradalmi időben is.

VISKY ISTVÁN

(A szerző református lelképásztor.)

FIRKA

Egyházépítés

Adorjáni László rajza

DERÚS PERCEK

Kis változtatás

Jó száz évvel ezelőtt, egyik történelmi kollégiumunkban nyomtatott prédikációkat adtak ki segítségül a gyülekezetekbe induló ifjú legátusoknak. A szóbeszéd szerint egy ilyen „syllabus”-on a következő használati utasítás szerepelt: „Pünkösöd másodnap esti prédikáció, kis változtatással felhasználható villám sújtotta atya háborúban elhalt fiának tizenöt éves megemlékezésén.”

Hogy az említett „kis változtatás” miben állt, az nem derült ki.

Pályázat kórusművek írására

A Musica Sacra Egyházzenei Alapítvány Kuratóriumi Tanácsa pályázatot hirdet kórusművek írására a 2009-ben tartandó Kálvin Év alkalmából.

A pályázatra négyszólamú kórusműveket vár a Kuratóriumi Tanács. Pályázni lehet olyan acapella vagy kórus és orgonakíséretes művekkel, amelyeknek az időtartama legalább 5-8 perc körül van.

A jelíges pályaművek beadásának határideje: **2009. január 15.** A pályaművek és a jelíget feloldó szerző nevét tartalmazó zárt boríték leadásának helye: Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközösség Lelkészi Hivatala, Debrecen, Piac u. 4-6., 4026.

I. díj: 200.000 ft, **II. díj:** 100.000 ft, **III. díj:** 50.000 ft. Különdíj, amit a Tiszántúli Református Egyházkerület ajánlott fel. Eredményhirdetésre és a díjak átadására a Kálvin Év ünnepélyes megnyitóján kerül sor. A legjobb alkotások bemutatásra kerülnek 2009 májusában Budapesten.

KOLLÁR JÓZSEF, a Kuratóriumi Tanács elnöke

Tökés László: ötven évnyi hiány után létrejött az erdélyi magyarság első, államilag elismert, önálló magyar felsőoktatási intézménye

AKKREDITÁLTÁK A PARTIUMI KERESZTÉNY EGYETEMET. A román képviselőház jóváhagyta a PKE akkreditálására vonatkozó törvényt. Ennek köszönhetően Nagyváradon államvizsgázhatnak a PKE diákjai, illetve mesteri képzést is indíthat az egyetem. Az oktatási intézmény hallgatói nemzetközi ösztöndíjprogramokban is részt vehetnek, az egyetem pályázhat európai uniós pénzekre, és elviekben román állami támogatásért is. Az eseményről a Pro Universitate Partium Alapítvány és a PKE nevében **Tökés László** elnök, **Horváth Gizella** rektor és **Tolnay István** ügyvezető elnök tájékoztatta a közvéleményt. Az általuk jegyzett nyilatkozatból idézünk: „Isten iránti hálával mondunk köszönetet mindazoknak, akik ebből a „nemes harcból” és építő munkából öntudatosan és elkötelezetten kivették a részüket: az alapítóknak, a támogatóknak, a tanároknak, a vezetőknak és – nem utolsósorban – tanuló ifjúságunknak, akik értelmet adtak a magyar nyelvű egyetemi oktatás helyreállításáért folytatott küzdelmünknek.”

KRASZNAI NAPOK UTÁN. Tizenegyedszer ünnepelt Kraszna. Hagyományosan most is az ősi műemléktemplomban kezdődött az ünnepség. Az Úr csodásan működik lélekemelő sorait énekelte a megtelt templom közössége, a rétyi rézfúvosok közreműködésével, kiváló karnagyuk: **Kelemen Antal** irányításával. Kelj fel!... világosodjál! – hangzott a felhívás **Kádár György** lelképásztor igeolvasásában az Ézs 60,1-16 alapján –, hiszen messziről jöttek fiaid... Székelyföldről Németországig, népes csoportok a magyarországi testvértelepülésekről: Akasztó, Imrehegy, Kiskunlacháza – ez utóbbi ugyancsak fúvoszenekarral, és külön meglepetésként **Tokai Anna** énekművésszel. Az ökumenia jegyében volt jelen és szolgált **Scheck László**, kárástelki római katolikus pap, aki

János apostol örök üzenetét tolmácsolta: szeressétek egymást, miként én szerettelek. Ezt fejezte ki **Ardelean Petre-Lucian** ortodox lelképásztor és **Kovács István** helyi segédlelkész is. A külföldi – németországi és magyarországi – vendégek is örömmel nyugtázták a „kies vidék” (Kraszna=kies) által elért sikereket. Várjuk a tizenkettedik és a következő sikeres Kraszna Napokat – mondták. Díszpolgárokat is avattak, illetve 19 házastársat köszöntöttek, akik a községben 50 éve kötöttek házasságot. Sor került a szakközépiskola épületének a felavatására és bemutatására is. A szórakozni vágyók gyönyörködhettek eredeti csikós mutatványban, fogathajtó versenyben, rendőrkutyák bemutatójában, illetve részt vehettek motoros sárkányrepülésen és a repülőmódellezésben. Felemelő napok, élmények. További sikereket krasznaiak!

VER ISTVÁN

LELKÉSZÉRTEKEZLET.

A Királyhágómelléki Református Lelkészerterkezleti Szövetség szeptember 24-én értekezletet tartott Nagyváradon. **Püskök Sándor Csaba** lelkészerterkezleti elnök igehirdetése után, két előadást hallgathattak meg a résztvevő lelkészek. **Balog Zoltán** (képünkön), az Országgyűlés Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottságának elnöke *Keresztény értékek mentén történő politizálás* című előadásában a közjó érdekébe végzett szolgálat aktuális problémáiról beszélt. Ezt követően **dr. Kozma Zsolt** nyugalmazott teológiai tanár, az Ige útjáról, megértéséről, valamint hiteles hirdetéséről és megéléséről tartott előadást, *Közel a Bibliához* címmel. Az előadásokat követően a résztvevők is feltehettek kérdéseiket, elmondhatták véleményüket a témákkal kapcsolatban. Az utolsó napirendi pont kapcsán, Püskök Sándor Csaba a lelkészerterkezlettel kapcsolatos terveket, Csúry István helyettes püspök pedig az egyházkerületi ügyeket vázolták a lelképásztorok előtt.

ANTAL ATTILA

SZABÓ LAJOS EMLÉKNAPOT TARTOTTA KASSÁN. A szeptember 28-i eseményen **Bojtor István** nyugalmazott lelképásztor hirdetett igét, majd az ezt követő emlétkonferencián **dr. Sándor Endre**, **dr. Dienes Dienes**, **dr. Kovács Dániel** és **Kiss Endre József** értekezett a volt sárospataki teológiai professzor munkásságáról. Szabó Lajos a moldvai református misszió történetéből

doktorált. Disszertációjának címe: *Czelder Márton működése a Moldva-Olahországi első magyar református misszióban.*

ÖRÖK NYUGALOMRA HELYEZTÉK DR. PÉTER MIKLÓST. Szeptember 24-én a kolozsvári Farkas utcai templomban ravalozták fel a 69 évesen elhunyt lelkész-tanárt. Az istentiszteleten **Vetési László**, az Erdélyi Egyházkerület előadó-tanácsosa hirdette a feltámadás evangéliumát, fellépett a kolozsvári református kollégium kórusa. A Királyhágómelléki Egyházkerület részéről **Hermán M. János** előadó-tanácsos emlékezett sokak szeretett Miklós bácsijának börtönveire, gyülekezeti szolgálataira és az egyházi oktatásban betöltött szerepére. Péter Miklós elkötelezett munkatársa volt az egyházi sajtónak, írásai a Harangszó hasábjain is rendszeresen megjelentek. A gyászistentiszteleten alulírott képviselte szerkesztőségünket. Péter Miklóst a Házsongárdi temetőben helyezték örök nyugalomra.

FÁBIÁN TIBOR

RÉSZVÉTNYLAVÁNÍTÁS

„Én örök életet adok nekik, és nem vesznek el soha, mert senki sem ragadhatja ki őket az én kezemből.” (Jn 10,28).

Őszinte részvétünket fejezzük ki Csomay Árpád lelképásztor, generális direktor szeretett édesanyja elvesztése miatti mély fájdalomában. Urunk adjon vigasztaló dást, a feltámadás reménységében!

A HARANGSZÓ SZERKESZTŐSÉGE

FELHÍVÁS. A Nagybánya-Óvárosi Református Egyházközség december elsejétől kántort alkalmaz, teljes munkakörrel. Jelentkezésüket szeretettel várjuk a lelkézi hivatalban. Címünk: Nagybánya, Dacia u. 3 szám, telefon: 0262-211048.

IDÉZŐJEL

„Mert az ember számára, aki (mint mondtuk) oly mélyre sújtattott, nem marad egyéb hátra, mint hogy Krisztushoz forduljon, nyomorúságából az Ő jótéteménye által szabaduljon meg. De Krisztusban üdvösséget éppen az keres, ki elismeri, hogy hatalma képes ennek megadására.”

Kálvin János: Az egyház megreformálásának szükségességéről, 1543.

Harangszó

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Gyülekezeti Lapja
ISSN 1221 - 0323

Megjelenik kéthetente. Ára 1 lej.

Felölös szerkesztő: Fábán Tibor. Olvasószerkesztő: Babes Ar dai Erika. Tördelőszerkesztő: Kraftsikné Petrikó Ildikó. Külmunkatársak: Antal Attila, Balázsné Kiss Csilla, Kurta Tötös Beáta, Muhari István, Orbán Levente. Szerkesztőség és levélcím: Harangszó, 410001, Oradea, str. Moscovei nr 14. Tel.: 0259/434-664; 416-067. E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro
A terjesztés, a lelkézi hivatalokon keresztül történik. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Készült a nagyváradai Offset Print nyomdában. Felölös vezetö: Gorzó Kálmán.